

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **D. F.**

oskarżonego o czyn z art. 177 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 stycznia 2024 r.

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 lipca 2023 r., sygn. akt XVII Ka 524/23,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Lesznie

z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt II K 639/22,

i przekazującego sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania

postanowił:

1. na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. oddalić skargę;

**2. kosztami postępowania skargowego obciążyć
oskarżonego.**

UZASADNIENIE

D. F. został oskarżony o to, że w dniu 17 lutego 2022 r. na drodze o numerze [...] na trasie od strony miasta C. w stronę miasta K., woj. [...], nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem marki [...] o nr rej. [...] nie dostosował prędkości do stanu drogi oraz warunków atmosferycznych, po czym najechał na kałużę znajdującą się przy prawej krawędzi jezdni i w konsekwencji nie zapanował nad kierowanym przez siebie pojazdem, a następnie zjechał na lewą, przeciwną stronę jezdni i uderzył prawą stronę pojazdu w drzewo, doprowadzając do przewrócenia się samochodu na prawy bok i tym samym nieumyślnie spowodował

wypadek, w którym pasażer pojazdu marki [...] – Ł. B. doznał obrażeń ciała w postaci urazu czaszkowo - mózgowego powikłanego stłuczeniem płuc, w wyniku których to obrażeń zmarł tego samego dnia po przewiezieniu go do szpitala w L., zaś pasażerka pojazdu marki [...] - J. C. doznała obrażeń ciała w postaci krwawienia podpajęczynówkowego, stłuczenia mózgu, rany tłuczonej głębokości do kości w okolicy czołowej prawej z obecnością ciał obcych i ogniskowego stłuczenia płuc, które to obrażenia stanowiły ciężki uszczerbek na jej zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, tj. o przestępstwo z art. 177 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy Lesznie wyrokiem z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt II K 639/22, uniewinnił D. F. od zarzucanego mu czynu i kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości na niekorzyść oskarżonego prokurator. W apelacji zarzucił „obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu, a nadto uwzględnienie wyłącznie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, co w konsekwencji skutkowało uznaniem, iż oskarżony nie ponosi winy za wypadek drogowy ze skutkiem śmiertelnym, podczas gdy zebrane w sprawie dowody, w tym zwłaszcza opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych wskazuje, że to zachowanie oskarżonego było przyczyną przedmiotowego wypadku” - i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Lesznie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację obrońca oskarżonego wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 18 lipca 2023 r., sygn. akt XVII Ka 524/23, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Lesznie do ponownego rozpoznania.

Skargę od tego wyroku, powołując się na art. 539a § 1 i 2 k.p.k., wniósł obrońca oskarżonego. Zarzucił „obrazę przepisów postępowania, tj. art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez nieusunięcie uchybień związanych z przeprowadzonym

postępowaniem dowodowym, tj. nieusunięcia wad (niepełności, wewnętrznej sprzeczności) związanych z wydanymi opiniami biegłego dr inż. R.T., polegających na:

1. braku ustaleń w zakresie zanieczyszczenia drogi, na której doszło do zdarzenia i ich wpływu na powstanie sytuacji zagrożenia,
2. braku ustaleń dotyczących spełnienia przez powyższą drogę wymagań dotyczących bezpieczeństwa i warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne,
3. braku ustaleń w zakresie przyczyn powstania kałuż w dniu zdarzenia, a także odpowiedzi na pytanie, dlaczego powyższe utrzymywały się dzień po zdarzeniu na przedmiotowym odcinku drogi,
4. braku ustaleń w zakresie postępowania modelowego kierowcy w warunkach, w których odbywał się ruch pojazdu [...] w dniu 18 lutego 2022 r.,
5. braku ustaleń w zakresie ustalenia prędkości z jaką powinien poruszać się modelowy kierowca, aby nie doprowadzić do spowodowania zdarzenia w dniu 18 lutego 2022 r.,

co skutkowało przedwczesnym uznaniem przez Sąd odwoławczy, że oskarżony naruszył obowiązujące zasady ruchu drogowego, co skutkowało wypadkiem, wobec czego czynem swym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 177 § 2 k.k.”

Podnosząc powyższy zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie zasługiwała na uwzględnienie, bowiem wbrew twierdzeniu jej autora, Sąd odwoławczy, wydając wyrok kasatoryjny, nie naruszył art. 437 § 2 k.p.k. (w zw. z art. 454 § 1 k.p.k.). Zgodnie z tym przepisem uchylenie orzeczenia sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W konsekwencji ramy postępowania skargowego są nader wąsko zakreślone, czego autor przedmiotowej skargi zdaje się nie dostrzegać. Jedynym zadaniem Sądu Najwyższego rozpoznającego skargę na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego jest zbadanie - stosownie do podanej przyczyny wydania takiego wyroku -

czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k., czy sąd odwoławczy uchylił wyrok, mimo braku określonej w art. 454 § 1 k.p.k. przeszkody do wydania wyroku zmieniającego, względnie czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.). Jeżeli jako przyczynę wydania wyroku kasatoryjnego wskazano niedopuszczalność skazania oskarżonego przez sąd odwoławczy (przeszkoda określona w art. 454 k.p.k.), Sąd Najwyższy bada, czy zarazem w sposób stanowczy stwierdzono, że zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia skazanie, jako że w przeciwnym wypadku, przy wyrażeniu poglądu, iż np. po dokonaniu pogłębionej oceny dowodów, względnie uzupełnieniu materiału dowodowego, jedynie rysuje się możliwość skazania, wydanie wyroku kasatoryjnego nie jest dopuszczalne (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18, OSNK 2018, nr 11, poz. 73; nie jest zrozumiałe przytoczenie przez obrońcę wymienionej uchwały jako mającej wspierać skargę, w sytuacji gdy Sąd Okręgowy nie wskazał na potrzebę uzupełnienia materiału dowodowego i wyraził pogląd dalej idący niż tylko o możliwości wydania wyroku skazującego w ponownym postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji). Natomiast w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi na wyrok sądu odwoławczego, odwołujący się do uregulowania zawartego w art. 454 § 1 k.p.k., nie jest zadaniem Sądu Najwyższego dokonanie oceny, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest kompletny, jak też czy sąd *ad quem* prawidłowo go ocenił, zasadnie uznał, że zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona czynu zabronionego i w konsekwencji uwzględnił wniesioną na niekorzyść oskarżonego apelację. Byłoby to bowiem równoznaczne z nadaniem skardze charakteru nieznanej ustawie „superapelacji” i przejęciem przez Sąd Najwyższy, który w istocie miałby ponownie oceniać zarzut apelacyjny, roli sądu odwoławczego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2019 r., II KS 11/18; z dnia 8 sierpnia 2019 r., II KS 12/19; z dnia 26 listopada 2021 r., V KS 29/21; z dnia 14 lipca 2022 r., III KS 44/22; z dnia 23 sierpnia 2022 r., IV KS 19/22; z dnia 27 kwietnia 2023 r., IV KS 13/23 i in.).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że Sąd Okręgowy w Poznaniu właśnie z powodu konieczności respektowania ujętego w art. 454 § 1 k.p.k. zakazu skazania przez sąd odwoławczy oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji, wydał wyrok kasatoryjny. Doszedł do przekonania, że ocena dowodów dokonana

przez Sąd Rejonowy, w tym opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, narusza reguły określone w art. 4, 7 i 410 k.p.k., co skutkowało dokonaniem przez ten Sąd błędnych ustaleń faktycznych. Zaznaczył, że podziela zarzut prokuratora, iż Sąd meriti błędnie uznał, że oskarżonemu nie można przypisać winy i sprawstwa zarzucanego mu przestępstwa oraz obszernie uzasadnił swoje w tej kwestii stanowisko. Przeprowadzony wywód zakończył stanowczymi stwierdzeniami, że „nie ulega zatem najmniejszej wątpliwości, że oskarżony naruszył obowiązujące go zasady ruchu drogowego, co skutkowało wypadkiem, wobec czego czynem swym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 177 § 2 k.k.” oraz że „wyrok nie mógł pozostać w obrocie prawnym w takim kształcie, jednakże treść art. 454 § 1 k.p.k. uniemożliwiała dokonanie jego zmiany i skazania oskarżonego, wobec czego koniecznym było uchylene wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Lesznie do ponownego rozpoznania”. Wystarcza to do uznania, że Sąd odwoławczy nie naruszył wskazanych w skardze przepisów. Jej treść wskazuje, że obrońca oczekuje, by Sąd Najwyższy ocenił, czy opinia biegłego rzeczywiście jest wadliwa, w konsekwencji czy nie pochoinnie Sąd Okręgowy wydał wyrok kasatoryjny, jednak - jak wyżej zaznaczono - nie jest to dopuszczalne w ramach postępowania skargowego. Zastrzeżenia co do opinii obrońca będzie mógł zgłosić przy ponownym rozpoznaniu sprawy przez Sąd pierwszej instancji, którego nie pozbawia samodzielności jurysdykcyjnej wyrok Sądu odwoławczego i jego uzasadnienie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy skargę oddalił, co skutkowało obciążeniem oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

[J.J.]

[ał]